

balance, skal fiskurin eisini ganga tann vegin?!

At Spanien roynir sjálvt at veiða ein part av tí stóru fiskamöngd, har verður etin, er sjálvsagt, og at Spanien í setur eitt vist mark fyri innforlu frá øðrum londum, er einki at siga til. Líka so sjálvsagt er eisini, at teir har niðri fyrst »skera niður« innforluna frá teimum londum, sum ikki keypa aftur vøru frá teimum (Spanien) — og her koma vit á odda.

Higartil hava vit so at siga selt *allan* okkara fisk til Spanien, og tað er ikki smár pengur teir hava keypt fyri frá okkum — men hvat hava vit keypt frá teimum? Hetta er eitt skeiðt skil, sum má verða rættlað. — Um hetta hava vit skrivað fyrr, men her má handilskonur maður taka til orða, og um hann vil hava rúm her í blaðnum, stendur tað honum opið.

ÚTFERÐIN

Í »Tingakrossur« nr. 14 hevur harra Jóannes Patursson (J. P.) eina grein um »sendiferð Føroyinganna til ráðgerar í Keypmannahavn«.

Henda grein er sera góð yvirhoyr, og allir vil Føroyingar eiga at taka hansara orð til umhugsan. Men eg eri bangin fyri, at harri J. P. her í síni grein, sum so oflani fyrr, er ov mikið »sangvinskur«. Man tað hugsast at kunna henda, at hesir sendimenn fara at ganga saman sum »representantar« fyri tað føroyska fólkið, teir sum aldrin hava verið annað enn **partimenn** — ja, í hvussu er kann hetta sigast um teir flestu av teimum, sum á tingi sita. — Og hugsar J. P., at teir, sum verða útvaldir til hesa ferð, fara við tí vilja og tí fastu hugsan, tí kærleika til okkara land at teir gloyma, at teir eru limir av einum **parti**, og at **tess interessur** standa fremst á odda? Tá eg nýti orðið »parti« og ikki »flokkur«, er tað tí at orðið »parti« betur merkir hetta bindandi, fjotræðið djúvulskap, sum ger mannaálina til eitt **nummar** og ikki til ein **persón**, eitt livandi, sjálvhygsandi, óbundid »vesni«.

Tá ein situr inni á tingi, er tað mangan tungt at siggja, hvussu hetta, at vera limir av einum »parti«, ger **menniskjuni** til einkis. Sum perlur á einum snóri fylgjast teir: »Ja« — »nei« — »stemmi ikki« — sjáldan ella ongantíð ein rodd, sum fær partihovdingin til bilnsan at kvokka upp úr sessi og seta eygu á hin formastiliga, sum gevur partium traman og gongur eftir síni egnu samvitsku. Tað er tann samvitskudrepani partifandin, sum eg eri bangin fyri eisini her fer at gera hesa sendiferð virðisleysa.

Men, er tað ein partimaður, ið skrivur hetta, er tað ein socialdemokrat, ein maður innanfyri eitt parti, sum av sínum limum krevur strangasta »disciplin«? Ja, tað er tað, men tað er ein sum veit, at socialdemokratiið ikki krevur av monnum

sínum, at teir skulu selja seg sjálvar fyri **nakran prís**.

Men lat okkum so tó vóna, at J. P. fær rætt, og at hesir menn koma »leandi aftur«, sum lán hjá skal gera, og at teir hava staðið sum **menn** og sum góðir, trúgvir Føroyingar — men, men, eg óttist! Og eg óttist fyri — sum J. P. sigur — at teir fara av stað illa fyrireikaðir, uttan at hava arbeitt saman her, full vitandi um hvat teir eiga at gera og at landið stendur í vanda, um teir ikki nú kenna sína vitjunartíð. *Socialdemokratúr.*

Bekendtgørelse om Erstatning til danske Sø-mænd om Tab af Ejendele forsaget ved Forlis.

I Medfør af Bestemmelser i § 41, sidste Stk., i Sømandsloven af 1.5. 1923 fastsættes herved følgende Regler:

§ 1.

For Tab af ombordværende Ejendele foranlediget ved et Skibs Forlis eller ved en Soulykke, hvorefter Skibet bliver erklæret for ustandsætteligt, er Rederen pligtig at yde Erstatning efter nedenstaaende Regler til Skibets Besætning — Skibsforeren dog undtaget — og til andre Personer, der af Rederen eller Skibsforeren er ansat ombord paa Skibet. — Er den paagældende dog, naar Erstatningen udbetales, tilfalder Beløbet hans Bo eller Arvinger.

§ 2.

Erstatningen skal, medmindre Overenskomst om Betaling af et højere Beløb er truffet, eller det godtgøres, at Ejendelenes Anskaffelsesværdi paa Tidspunktet for Erstatningens Udbetaling er mindre, ydes med følgende Beløb:

	I Kyst-fart	I Udenf. Fart	Udenf. evrop. Fart
A. Styrmand og Maskinmestre	800	1000	1200
B. Det øvrige Skibsmandsk. og an. underordnet Persn.	350	400	450

For Skibe under 200 Reg. Tons Brutto i Kystfart nedsættes ovennævnte Beløb med 25 pCt. For alle Skibe i Kystfart nedsættes Beløbene med 50 pCt., hvis de paagældende ikke har deres Ophold ombord.

§ 3.

Har en ombord ansat bevislig mistet Instrumenter, Bøger, Værktøj eller lignende, som han til Brug i Tjenesten har medført ombord, skal han have særlig Erstatning, der — hvis ikke andet er aftalt — beregnes til Anskaffelsesværdien paa Tidspunktet for Erstatningens Udbetaling.

Av tí, at tað kanska kann hugsast at verða forvittisligt fyri okkara fiskimenn, hava vit fingið fatúr í hesa kunngerung og seta hana í blaðið. So vita okkara fiskimenn tó at teir **hava** ein rætt, men hvussu nógv hann er verður, ja, tað duga vit ikki at meta.

Blaðstj.

„Okkara“ TOILETSÆBER er drøje, billige, og har den Parn-fume, som De synes om.

Ein áheitan.

Til lærarar og skúlaintresseraði i Havn.

Nú lýkkan kemur í luftina og oyggjar okkara eru við at skifta bítuð, vaknar útferðarløngul hjá okkum, ið arbeiðið bindur á sama stað í somu bygd.

So hugagóð sum Havnin at fáa útferðir í lag er neyvan nakað bygdalag í oyggjunum. Hæðan kemur ein sannur útferðarstreygur summarið fjöggu. Kríng oyggjarnar er jú mangt, ið er forvittisligt at siggja hjá Havnar unglingum og gentum, og eru vit bygdafólk eisini fegin yvir at fáa tilfar summarviljanir og at kunna vísa tað fram, ið er forvittisligt og sjáldsamt fyri teimum.

Vit, ið vitja Havnina av og á, vita tó, at Havnin eisini hevur bæði nógv og sjáldsamt at vísa okkum bygdafólkum. Har er Tinganes og Skansin, amtsbókasavnin við sínum forngrípasavni, bókasavni og djórasavni. Har er størsta »skóg« Føroya og nógvir prýðiligir urtagarðar. Storstir og prýðiligastu skúlar oyggjana — sjálvandi, og so tann nogd av stásiliggum bygningum, keypslubbúðum og øðrum, ið gevur Havnini snið av keypslubbúðum.

Allt hetta hava vit vaksnu stóð og gleitt okkum yvir, men hvussu stóran týðning og hvussu stór gleði hevði tað ikki verið fyri bygdabørn at fingið havi undir konari leiðbeining at vitja hesi stóð.

Best var tað um lærarar skipa teir ymisku bygdaskúlarar vísu og stóðu á odda fyri tilfisk ferðum við t. d. elsta klassa. Og her er tað ein hjálpanði hond frá lærarum og skúlaintresseraðum í Havn er neyðug, tí fyri at fingið nakað úrslit mátti ferðin vart tveir dagar.

Mín áheitan til omanfyrirstandandi er: um tey vilja ganga saman í felag, ið skipar fyri gistan hjá skúlabørnum, ið gera vitjunnarferðir til Havnar?

Hákon Djurhuus.

Skattur i Havn og á Tvoroyri eina ferð enn.

Eg vil fegin hava loyvi til eina ferð enn at siga nokur orð fyri at átala tað ljóta og ósannferðiga í samanlíkingini millum skattin í teim báðum omanfyri nevndu stóðum. — At tað er skrivað av einum manni, sum av øllum alvi roynir at verja tað gamla sóknarstýrið, sum enn situr, fyri at sýna okkum øllum, hvussu góðum prinsippum tað gongur eftir, er eyðsæð — men tað undrar meg, at hann velur »Føroya Social-Demokrat«, har hitt gamla stýrið higartil hevur verið lastað, til at prisa hinum gamla stýrinum í.

Men lat nú hetta verða hvat tað vil, tað eg havi at átala er ein pinkulitil grein í »Føroya Social-Demokrat« nr. 11, nevnd »Skattatos«, og sum ljóðar soleiðis:

Garn til Maskinstrikkerier.
Lager af anerkendte Garnkvaliteter for Strikkerier. Stort Farveudvalg. pr. kg Dublin, 2/16 og 3/16, sort kulørt graemel og lyngmel. 6,20 London, 2/16 og 3/16, hvidt. 8,40 London 2/16 og 3/16, sort, graemel. 8,80 London 2/16 og 3/16, kulørt. 9,40 London 2/16 og 3/16, lyngmel. 9,60 Bristol 2/22, sort og kulørt.
Danak Trøjegarn og Pullovergarn. Gobelin »Svalde«, »Noras«, »Helleras« »Bette«, »Toves m. B. Merker.
Garn med Silke, Kunstsilke.
Forlag gratis Prover, Prøvlister og Farvekort eller forslag med en Ordre.
Lønning Salg er 1/4 pr. Færve.
Levering omgaaende pr. Postopkr.
(Tilbudet er kun for Strikkerier og Forretninger).
ANTHON JENSEN.
Garn en gros. **Randers.**

Skattatos.

Ein arbeiðari við 1000 kr. í reinvinnu: Teir hava hækkað mína ímptøku frá 1000 kr. til 1200 kr. og eg havi fingið 96 kr. í skatt. Skattaprocentin er 8.

Ein annar arbeiðari: Eg havi eisini 1000 kr. í reinvinnu, men meg hava teir hækkað niður í 300 kr. til at skatta av. Skattur mín er 55 kr. 50 oyru. Skattaprocentin er 18,5.

Hin fyri arbeiðarin: Logið er 8% gevur 96 kr. í skatt meðan 18,5% bert gevur 55 kr. 50 oyru í skatt. Hetta gongur ikki: Okkara menn megna fara at læra at lata procentin virka tann rætta vegin, so sakførararnir og teir stóru koma at betala.

At henda grein er ósonn og bara hevur fyri eyga at skapa eitt skeiðt, ósatt bilæti **av tí sum er**, og tí ikki hóskar í einum socialdemokratiskum blaði, har stríðast skal við **blonkum ráðnum** — sum sagt er — tað vil verða øllum skiligt bara av nokrum fáum domum hiðani úr Havn. Eg skal fegin geva fleiri domi, um tað krevist, tey eru í hóptali at fáa, og øll miða tey sama vegin. At talan er um omanfyri nevndu stóð, vita vit, tað segði fyrsta grein okkum reint út.

	S. C. arbeiðsmaður, 2 børn, uppgjivið	H. D. fiskimaður	A. S. konufólk, leysur drongur	J. H. arbeiðsmaður, 1 barn, P. J. H. sjómáður, leysur drongur	S. H. ungur leysur arbeiðari, J. H. arbeiðsmaður, einki snáðóm	J. L. skoykamaður, sakførari,	Skattur.
	1000 kr. skuldburð av	300	300	300	300	300	24 kr.
	1366	1189	1099	1000	1000	1000	72
	1188	900	800	700	600	500	24
	1207	1000	900	800	700	600	24
	30521	21017	20000	18000	16000	14000	3172
	28759	20000	18000	16000	14000	12000	3321

Av hesum sær ein og hvor, hvussu vitleyst tað er at framseta tey tol, sum skulu sýna, hvussu rættvisir og góðir demokratrar Tvoroyra sóknarstýri er í samanburð við ta sera órættvisu, ódemokratisku líknings-

nevnd í Havn — men her tala tolini sjálv, og tey eru bein.

Limur av Líkningsnevndini.

Av Suðurlandinum

er komið fjarrit, dagssett 12. í hesum: »Vestmannar« 7000, »Beinisvörð« 18.000, »Frida« 13.000, »Riddarinn« 13.000, »Havry« 18.000, »Orvingur« 11.000, »Borglyn« 16.000, »Maritanna« 17.000, »Ermerald« 20.000, »Hanna« 9000, »Egeria« 9000, »Falkur« 16.000, »Tjaldrið« 15.000, »Havgásin« 18.000, »Morning Star« 15.000, TG. 234 16.000, »Brimnes« 9000, »Mathilde« 11.000, »Lizzie« 9000, »Guiding Star« 14.000, »Phebe« 13.000, »Silver spray« 12.000.

Steiktur dúgvur.

Í »Tingakrossi« nr. 13 fyri mikudagin hin 28. mars lesa vit, at princippr sambandsins eru at fáa steiktur dúgvur inn í munnin fyri einki frá donsku monnum. Blaðið leggur tó aftrat at mamman tíðint hevur verið svikafull. Tað man helst vera ein sjúkamma, tí ter eru jú tilfikirnar fyri hjartaløysi.

Tað kann tykjast loði, at eg luttaki í klæðri millum »Dimmaletting« og »Tingakross«. Tað hevði eg heldur ikki gjørt, um so var, at ikki »Krossur« sipaði til nokur orð, ið eg fyri langari tíð síðani havi skrivað í hesum blaði.

Orðaljóð greinarinnar havi eg gloymt, men so mikið minnist meg av innihaldinum, at eghelt fram, at teir menn, sum ynskja sjálfstýri landsins, framseta ein figgarplan, sum sýnir, hvørjar útreiðslur ið væntast at verða í eini føroyskari republikk, og hvadani tann neyðtúrvalig peningur skal takast frá.

Sjálvbjargni er eitt vakurt orð, og eg havi vírding fyri teimum menniskjum, ið royna at verða sjálvbjargin.

At Føroyingar fara at liva aldur og allar ævur av teim steiktú dúgvunum, sum Danir veita okkum, tað ter eingin meg at trúgva. Føroyingar eru ikki vanir við steikt dúkkjót og kunna væl liva tað fyri uttan; men av luft liva vit ikki. K. b. (Kirkjubóndin?) skrivur í »Tingakrossi«, at við mega spjálka ta donsku rekkjuvúðina oman av okkum, um vit so standa á gólvinum eftir í berari skjúrtu. Nú verður tað langt frá mær at siga ilt um tann mannin, sum heila liv silt hevur strítt fyri at reisa land og fólk — vekja okkum Føroyingar til hugsandi fólk; men eg kvíði fyri, at hesin stórbóndin og hansara líkar einki kenna til tey kor, sum fátekir fiskimenn og arbeiðsmenn liva undir. Minnist meg rætt, skrivaði hesin sami stórbóndi, at teir føroysku fiskimenninir skulu rinda tað, ið sjálfstýrið kostar. Men sannleikin er tann, at okkara fiskimenn treingja til allan tann stuðul, ið teir kunna fáa, og hava einki at lata, hvørki toll ella skatt av. Av hesum kunna (Maira á 4. s. 80).